



WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
MEDICAL UNIVERSITY OF WARSAW

Klinika Otorynolaryngologii

Warszawa, dnia 25.08.2023

dr hab. n. med. Wojciech Kukwa
Klinika Otorynolaryngologii
Wydział Lekarsko - Stomatologiczny
Warszawski Uniwersytet Medyczny

Recenzja osiągnięcia naukowego Pana Doktora n. med. Macieja Rysza pt.
"Rekonstrukcje twarzowej części czaszki unaczynionymi płatami kostnymi", wraz z
pozostałymi dokonaniem, będących podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora
habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu
w dyscyplinie nauki medyczne.

Szpital Czerniakowski
ul. Stępińska 19/25 00-739 Warszawa
tel. / faks; +48 22 31 86 266
www.wum.edu.pl

Podstawa sporządzenia recenzji

Niniejsza recenzja została wykonana na podstawie pisma z dnia 2 maja 2023 roku dotyczącego uchwały Rady Naukowej Narodowego Instytutu Onkologii im. Mari Skłodowskiej Curie - Państwowego Instytutu Badawczego z dnia 26 kwietnia 2023 roku w sprawie postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne dr. Maciejowi Ryszowi.

Z przedłożonych dokumentów wynika, że dr Maciej Rysz spełnił wszystkie wymagania formalne niezbędne do wszczęcia postępowania habilitacyjnego, wynikające z Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce. Niniejsza recenzja obejmuje osiągnięcie naukowe będące przedmiotem postępowania habilitacyjnego, pozostałe osiągnięcia naukowe oraz dorobek dydaktyczny, organizacyjny i ekspercki, a także sylwetkę Doktora Macieja Rysza.

Przebieg pracy naukowej i zawodowej

Maciej Rysz urodził się w 1981 roku. W roku 2006 uzyskał dyplom lekarza, a w 2007 lekarza dentysty. Od 2014 roku jest specjalistą w dziedzinie chirurgii szczękowo-twarzowej.

W czasie studiów był wolontariuszem i członkiem koła studenckiego w II Klinice Chirurgii Szczękowo-Twarzowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, pod kierownictwem Prof. Janusza Piekarczyka. W latach 2006-2010 odbył studia doktoranckie w Centrum Biostruktury Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Zakładzie Anatomii Prawidłowej i Klinicznej pod kierownictwem Prof. Bogdana Ciszka. W 2010 roku obronił pracę doktorską pt. "Unaczynienie tętnicze przedniej ściany trzonu szczęki wraz z wyrostkiem zębodołowym", której promotorem był prof. Bogdan Cizek.

Od roku 2007 jest zatrudniony w Centrum Onkologii Instytucie w Warszawie. Od roku 2018 do obecnej chwili zatrudniony jest jako chirurg w Oddziale Klinicznym Chirurgii Plastycznej CMKP i w Zespole Rekonstrukcyjnym Kliniki Nowotworów Piersi i Chirurgii Rekonstrukcyjnej. Dodatkowo, od 2021 roku jest Adiunktem w Wyższej Szkole Inżynierii i Zdrowia.

Habilitant w czasie swojej pracy zawodowej odbył liczne staże w ośrodkach zagranicznych, z czego po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych:

- Staż w Klinice Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej Istituto Nazionale Tumori, Dott G Cantu, kwiecień -maj 2010 rok, Mediolan, Włochy,
- Staż w Klinice Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej Uniwersytetu Medycznego w Lipsku, Prof. dr Heimprich, maj 2012 rok, Lipsk, Niemcy,
- Staż w Klinice Chirurgii Plastycznej i Rekonstrukcyjnej Chang Gung Memorial Hospital, Prof. dr Fu Chan Wei, czerwiec 2018 rok, Taipei, Tajwan.

Osiągnięcie naukowe będące przedmiotem postępowania habilitacyjnego

Habilitant jako osiągnięcie naukowe przedstawił monografię pt. „Rekonstrukcje twarzowej części czaszki unaczynionymi płatami kostnymi”, zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz. U. Art. 219). Praca została wydana przez Wydawnictwo Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowego Instytutu Badawczego, ISBN 978-83-88681-93-6. Liczy 112 stron, zawiera 33 ryciny, 16 tabel i dwa schematy.

Przedstawiona monografia stanowi naukowe podsumowanie pracy klinicznej, którą na co dzień wykonuje Habilitant. Jest retrospektywną, metodyczną analizą 120-tu rekonstrukcji kostnych spośród kolejnych 512 rekonstrukcji płatami wolnymi z mikrozespoleniem naczyniowym, wykonanych w Klinice Nowotworów Głowy i Szyi NIO w okresie 12 lat. Spośród opisanych w monografii płatów kostnych, do analizy włączono pacjentów, u których wykonano rekonstrukcje z wykorzystaniem płata z kości strzałkowej (Free Fibular Flap) w 77. przypadkach, płata z talerza biodrowego (Iliac Crest Free Flap) w 35. przypadkach, płata z łopatki (Osteocutaneous Scapula Free Flap) w 1. przypadku i 7. płatów podwójnych.

Chirurgia rekonstrukcyjna z wykorzystaniem płatów kostnych w obrębie głowy i szyi dotyczy przede wszystkim rekonstrukcji odcinkowych ubytków żuchwy lub szczęki. Nowotwory naciekające żuchwę lub szczękę są guzami o wysokim ryzyku wznowy, a dodatkowo sama rozległość leczenia powoduje, że czas do uzyskania istotnej poprawy jakości życia po zabiegu rekonstrukcyjnym wynosi według oceny Autora nie mniej niż 6 miesięcy od zabiegu. Co za tym idzie, u części pacjentów powikłania i sam proces rehabilitacji po tak rozległym zabiegu operacyjnym może być bardziej obciążający i przewyższać korzyści płynące z rekonstrukcji funkcjonalnej. Z tego powodu zasadne było określenie czynników klinicznych mających wpływ na występowanie powikłań oraz opracowanie algorytmów wspierających decyzję o wyborze metody rekonstrukcji kości w obrębie twarzowej części czaszki.

Dr Maciej Rysz dokonał wstecznej analizy takich czynników jak wiek, płeć, BMI przedoperacyjne, poziom albumin w surowicy, schorzenia współistniejące, typ histopatologiczny guza, lokalizację i stopień zaawansowania guza oraz przedoperacyjną radioterapię. W swojej pracy wykazał zależność pomiędzy współistnieniem powikłań a obniżonym stężeniem albumin w surowicy, lokalizacją guza poza dnem jamy ustnej oraz przebytą radioterapią. Na decyzję o kwalifikacji pacjenta do rekonstrukcji ubytku twarzowej części czaszki unaczynionym płatem kostnym według Autora wpływa wiek chorego, obniżony poziom BMI, obniżone stężenie albumin w osoczu oraz stopień zróżnicowania histopatologicznego guza.

Przedstawiona monografia jest logicznym efektem wieloletniej pracy klinicznej Habilitanta, który poświęcił ogromną ilość czasu na opanowanie trudnej sztuki mikrochirurgii naczyniowej.

W mojej ocenie, przedstawiona monografia spełnia wszystkie wymogi samodzielnego osiągnięcia naukowego i może stanowić podstawę dla uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne. Uzyskane wyniki mogą być wykorzystane podczas podejmowania decyzji o kwalifikowaniu pacjenta do rekonstrukcji ubytku twarzowej części czaszki z wykorzystaniem wolnego płata kostnego, mają zatem istotne przełożenie kliniczne. Co więcej, w ostatnich latach w wielu ośrodkach chirurgii onkologicznej prężnie rozwija się prehabilitacja. Wyniki badań dr. Macieja Rysza mogą być przydatne do lepszego zrozumienia konieczności odpowiedniego przygotowania pacjenta onkologicznego przed rozległą resekcją z jednoczasową rekonstrukcją.

Ocena pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Całkowity dorobek naukowy dr Macieja Rysza obejmuje 15 prac o łącznej punktacji MNiSW 390 i wartości współczynnika oddziaływania IF 15,266. Dorobek Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych powiększył się o 12 publikacji (IF 15,266). Habilitant jest pierwszym autorem dziesięciu publikacji, drugim autorem trzech i w pozostałych dwóch znajduje się na kolejnych miejscach. Indeks Hirscha Doktora Macieja Rysza wynosi 5. Prace Habilitanta były cytowane 56 razy (bez autocytowań) wg bazy Web of Science.

Badania Habilitanta zostały pogrupowane w trzy cykle publikacji:

- badania i cykl publikacji dotyczący unaczynienia i anatomii szczęki - 4 publikacje (MNiSW 48pkt, IF 1,565)
- badania i cykl publikacji dotyczący rekonstrukcji ubytków okolicy głowy i szyi - 7 publikacji (MNiSW 247pkt, IF 11,078)
- badania i cykl publikacji dotyczący chirurgii onkologicznej głowy i szyi - 6 publikacji (MNiSW 99pkt, IF 2,64)

Maciej Rysz brał również udział w poniższych projektach badawczych:

- BIOIMPLANT - Bio-implanty dla potrzeb leczenia ubytków tkanki kostnej u chorych onkologicznych - cztery lata prac badawczych w ramach NIO i Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego,
- MENTOREYE - wykorzystanie preparatów RAAV oraz komplementarnego systemu nawigacji chirurgicznej w leczeniu nowotworów - trzy miesiące prac badawczych w ramach Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego,

- IDEAS (ERC) - ocena zaburzeń czynnościowych miejsca dawczego płatów mikrochirurgicznych oraz ich wpływu na jakość życia chorych po pobraniu unaczynionych przeszczepów z okolicy biodrowej i strzałki w celu rekonstrukcji ubytków po resekcjach nowotworów twarzoczaszki w ramach NIO.

Dotychczasowy dorobek naukowy jest względnie skromny, jednak zdecydowanie wystarczający, by Habilitant mógł prowadzić samodzielną aktywność naukowo-badawczą. Należy wyraźnie podkreślić konsekwencję Habilitanta w prowadzeniu badań naukowych w obszarze trudnych klinicznie zagadnień, jakimi są chirurgia onkologiczna i rekonstrukcyjna głowy i szyi. Konieczne jest analizowanie dorobku naukowo-badawczego w kontekście warsztatu chirurgicznego Habilitanta co nadaje jeszcze większą wartość opublikowanym pracom.

Ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej

Dr Maciej Rysz jest członkiem dwóch międzynarodowych towarzystw medycznych – Międzynarodowego Towarzystwa Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej (ICOMS), jak również Europejskiego Towarzystwa Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej – Eurofaces. Był współorganizatorem Zjazdów Polskiego Towarzystwa Chirurgii Jamy Ustnej i Chirurgii Szczękowo-Twarzowej.

Od 2010 roku był opiekunem Studenckiego Koła Naukowego przy Klinice Nowotworów Głowy i Szyi w NIO. Od roku 2021 jest opiekunem Studenckiego Koła Naukowego przy Klinice Nowotworów Piersi i Chirurgii Rekonstrukcyjnej w Warszawie.

Habilitant był promotorem pomocniczym jednej pracy magisterskiej z zakresu pielęgniarstwa, a także jest promotorem prac magisterskich w Wyższej Szkole Inżynierii i Zdrowia. Szkoli lekarzy specjalizujących się w chirurgii szczękowo-twarzowej na kursach organizowanych przez Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego.

Podsumowanie

Dr n. med. Maciej Rysz w swojej pracy klinicznej i naukowej podjął się bardzo trudnego i wymagającego tematu, jakim są rekonstrukcje z mikrozespoleniami u chorych z nowotworami głowy i szyi. Należy wyraźnie podkreślić, że olbrzymim nakładem pracy jest z całą pewnością praca kliniczna związana z takim leczeniem chirurgicznym. Powoduje to, że wnioski płynące z monografii mogą stanowić istotny wkład w postępowanie z pacjentami w przyszłości.

Zarówno osiągnięcie naukowe przygotowane w postaci monografii, jak również cały pozostały dorobek dr n. med. Macieja Rysza stanowi istotny wkład w zakresie naukowym a także klinicznym. Habilitant spełnia ustawowe wymagania stawiane kandydatom na stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne. Wnoszę do Rady Naukowej Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowego Instytutu Badawczego o dopuszczenie dr n. med. Macieja Rysza do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego i pozytywnie opiniuję wniosek Habilitanta o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

dr hab. n. med. Wojciech Kulwa
specjalista otolaryngolog
7453332